

CENTRUL STOMATOLOGIC MUNICIPAL CHIȘINĂU — ISTORIE DE SUCCES ÎN 70 DE ANI DE ACTIVITATE

Rezumat

Istoria fondării Centrului Stomatologic Municipal Chișinău se încununază în acest an cu marcarea Jubileului de 70 ani de activitate profesională, iar realizările și evenimentele desfășurate pe parcurs la diferite etape de afirmare instituțională în structura Sistemului municipal de sănătate, și-au lăsat amprenta și au condiționat nemijlocit aprecierea vectorului de dezvoltare a întreg Serviciului Stomatologic din Republica Moldova.

Cuvinte-cheie: *Centrul stomatologic, istorie, activitate, aniversare.*

Summary

CHISINAU MUNICIPAL DENTAL CENTER — A SUCCESS STORY 70 YEARS OF ACTIVITY

History founding Dental Center Municipal Chisinau crowns this year marking the Jubilee of 70 years of professional activity and achievements and events held during the various stages of affirmation institutional structure of the municipal health and have left their mark and conditioning directly appreciation of the whole array of dental services development in Moldova.

Key words: *Dental center, history, activity, anniversary.*

Întreprinderea Municipală Centrul Stomatologic Municipal Chișinău (ÎM CSMC) este o instituție medicală specializată de ambulator, cu o istorie marcantă de succes, meritând pe deplin două calificative ce o determină cu adevărat: 1- cea mai „tînără” instituție medicală din sistemul de sănătate municipal, și 2 — una din cele mai „experimentate” instituții medicale din sistemul de sănătate din municipiu?! Ambele aprecieri sunt pe bună dreptate corecte, mai mult ca atât, anul 2015 rămîne să fie istoric prin dubla sa semnificație: inițierea reformelor în stomatologia municipală, și marcarea unui Jubileu onorabil și reprezentativ de 70 ani! Dacă la prima vedere pare paradoxală această afirmație, privind peste ani în urmă, e de menționat că adevărata istorie de înființare a acestei instituții din componența Sistemului de sănătate municipal, datează cu o paletă bogată de evenimente remarcabile și o experiență profesională. Anume șapte decenii de activitate prodigioasă la straja sănătății orale a populației municipiului Chișinău, justifică cu adevărat necesitatea păstrării și fortificării acestui serviciu, motivînd autoritățile locale de a iniția și realiza reforme în acest domeniu.

Astfel, prin Decizia nr. 1/25 din 19 martie 2015 a Consiliului Municipal Chișinău, a fost fondată o instituție medicală de profil stomatologic în componența căreia s-a regăsit integral, tot serviciul stomatologic de stat pentru persoanele adulte din mun. Chișinău, la baza căreia au fost puse speranțe în dezvoltare și prosperitate continuă pentru viitor. Această cale lungă încununată cu un jubileu remarcabil în acest an, își ia începutul în prima jumătate a secolului trecut. Prin ordinul nr.31 a Secției Ocrotirii Sănătății a Comitetului Executiv al or. Chișinău la 15 martie 1945, a fost fondată prima Policlinica Dentară, cu destinația de satisfacere a necesităților și soluționare a problemelor de profil stomatologic pentru populația orașului Chișinău și suburbiilor sale.

E de menționat că pînă în anul 1945, în Republica Moldova, inclusiv orașul Chișinău, asistența medicală dentară nu era organizată sistemic, fiind acordată sporadic de medici-dentiști particulari de ocazie. În acea perioadă dificilă, marcată de consecințele războiului devastator, autoritățile locale încearcă să reanimeze sistemul de sănătate ruinat, refăcînd serviciile medicale de primă necesitate, printre care se regăsesc și serviciile stomatologice. În acest scop Policlinicii Dentare nou formate, i-a fost destinat un sediu ocolit de bombardamentele infernale ale

Valeriu Gobjila,
director

Aurelia Morcheli,
vicedirector

ÎM CSM Chișinău

războiului, situat pe strada „Cupecescaia 48”, (actualmente intersecția străzilor Hîncești și București), care fiind reparat într-un timp scurt, a fost amenajat pentru funcționare. În funcție de prim conducător a fost numit medicul Efim Levinson (1945—1950). Grație eforturilor și implicării nemijlocite atât a autorităților, cât și a colaboratorilor Policlinicii în organizarea activității, începând cu luna octombrie 1945, Policlinica dentară Centrală și-a deschis ușile, inițiind primirea pacienților, cu de 5 locuri de muncă pentru tratament terapeutic și 3 locuri pentru protezare dentară. În statele de funcții figurau: 2 medici stomatologi, 8 medici dentiști, 4 asistente medicale, 5 tehnicieni dentari, 2 registratori medicali, 3 infermiere, 1 contabil, 1 șef de gospodărie, și 1 statistician medical. Astfel, cei 27 de angajați, urmau să asigure asistența medicală dentară celor 120 000 de locuitori ai orașului Chișinău și comunelor adiacente: Băcioi, Buiucani, Sculeni, Muncești, Stăuceni și altor localități. Treptat au început căutările de aplicare în practică a noilor metode și forme moderne de diagnostic, tratament și profilaxie a maladiilor stomatologice, impunându-se necesitatea perfecționării continue a calității serviciilor medicale stomatologice prestate. O deosebită atenție se acorda fortificării bazei tehnico-materiale. Deoarece sediul clădirii vechi, nu mai răspundea așteptărilor și cerințelor populației deservite, în anul 1949, conform Hotărîrii Guvernului URSS nr.5036, din 31.10.49, Policlinica Dentară este redenumită în Policlinică Stomatologică, în fruntea căreia este numit conducător Avramenco N.M. (1950—1951). La acea etapă, odată cu construcția unei clădiri noi cu destinație pentru Magazinul Universal Orășnesc, 2 etaje ale acestui edificiu amplasat pe bd. Negruzzi 3, au fost atribuite Policlinicii Dentare (actualmente sediul IMSP Centrul Stomatologic Municipal pentru Copii).

Transferul Policlinicii în clădirea nouă, cu un număr extins de cabinete specializate, a permis acordarea asistenței medicale stomatologice unui număr mai mare de populație și acoperirea cu servicii de profil, conform necesităților, în deosebi o grijă sporită fiind acordată generației în creștere. Astfel, sub conducerea medicului șef Ovcearuc O.A.(1951—1957), în acea perioadă, începe reorganizarea asistenței medicale stomatologice, inclusiv fiind revăzută metoda organizării asanării cavității bucale planificate copiilor, formarea brigăzilor mobile specializate pentru asanarea stomatologică a elevilor din școli. Totodată în această perioadă, începe să se contureze o specialitate nouă pentru RM, apar primii medici stomatologi-ortodonți. Ulterior, la etapa cînd instituția era condusă de către medicul șef, Teliciarov D.I. (1957—1964), la insistența conducerii și peotriva așteptărilor, au fost procurate primele instalații stomatologice de producere de import, 11 state de personal pentru asistența medicală stomatologică pentru maturi, fiind reprofileate cu destinație pentru copii. Prin urmare în premieră, în anul 1960, în Republica Moldova, se deschide și începe activitatea, prima secție stomatologică pentru

copii, care pe parcurs dezvoltîndu-se, a devenit baza principală pentru stomatologia pediatrică din țară. Specificul activității secției stomatologice pentru copii a fost și persistă în continuare — activitatea în instituțiile preșcolare și școlare.

Șirul de evenimente importante pe parcurs, se completează cu o gamă vastă de realizări în aa.60. Practic concomitent, au loc două evenimente marcante, care prin semnificația sa au apreciat vectorul de dezvoltare a stomatologiei autohtone. În anul 1959 au loc, deschiderea Secției medico-dentare la Școala Medicală din Chișinău și a Facultății de stomatologie a Institutului de Medicină (actualmente „USMF N.Testemițanu”). Medicul șef care își desfășura activitatea în acea perioadă Țivțivadze N.V. (1964—1975), depune eforturi considerabile ca Policlinica Stomatologică Orășnească, să devină baza principală — practică, de pregătire a medicilor stomatologici, tehnicienilor dentari,și asistentelor medicale de profil din Republică.

Un rol deosebit în dezvoltarea și afirmarea acestei instituții specializate de ambulator, în revine medicului-șef V.N. Sîtnic. Actualul edificiu în care este amplasată instituția, a fost construit, dat în exploatare și dotat cu utilaj de performanță pentru perioada respectivă, cu nemijlocita participare a Domniei sale. Astfel, odată cu sporirea economiei, dar și cu apariția unor noi standarde și normative în domeniul stomatologiei autohtone, în anul 1977, Guvernul Republicii Moldova, emite Hotărîrea de a construi o Policlinică Stomatologică tip, în acest scop fiind elaborat și aprobat un proiect individual. Astfel, în anul 1981, sub conducerea medicului șef Sîtnic V. N (1975—1986) își începe activitatea cea mai mare Policlinică Stomatologică din republică.

Pe parcursul anilor, dintr-o policlinică cu o capacitate de muncă redusă, prin implicarea directă a autorităților publice de nivel local și central, se transformă într-o Instituție de avangardă în domeniul stomatologiei, fiind denumită Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul Stomatologic Municipal (anul 2003). Un aport semnificativ în menținerea nivelului de profesionalism și implementare a tehnologiilor moderne în activitatea acestei instituții, l-a exercitat medical șef, Pancenco A.M. (1986 — 2014). Pentru merite deosebite, Dl A.M.Pancenco, a fost menționat de către autoritățile statului, cu titlul onorific “ Om Emerit “ și Ordinul „Gloria Muncii “

Grație dirijării chibzuite și profesionalismului foștilor conducători ai Instituției Medico-Sanitare Publice Centrul Stomatologic Municipal, actualmente Întreprinderea Municipală Centrul Stomatologic Municipal Chișinău, este pe deplin succesoare de drept și continuator al tradițiilor cimentate de decenii. După statut și atribuții, fiind o instituție organizator-metodică de anvergură în domeniul stomatologiei autohtone, în incinta acestui lăcaș, cu multă dăruire de sine, se îmbină armonios trecutul, prezentul și viitorul, se petrece o activitate permanentă de perfecționare a metodelor de organizare a asistenței medicale

stomatologice și a calității serviciilor prestate, având ca scop ajustarea standardelor de calitate la normele europene. Cu deosebită mândrie constatăm că pe parcursul a șapte decenii de activitate, aici s-au regăsit la diferite etape ale activității, personalități marcante din domeniul stomatologiei ca: profesorii universitari, dd. A.E. Guțan, M.G.Bușan, S.V. Sirbu, V.R.Ocușco, I.G.Lupan, conferențiarilor universitari, dd.E.L.Chiriac, M.P.Cojocar, V.S.Oaineagră și alții.

Actualmente în cadrul instituției activează cu succes profesorul universitar, I.F.Munteanu, deținător al titlului onorific „Om Emerit” și a medaliilor „Veteran al Muncii” și „Nicolae Testemițanu”, conferențiarilor universitari dd. D.I.Hițu, A.M.Pancenco, A.I.Gumeniuc și alții. La această bază științifico-practică au fost susținute pe parcurs, 6 teze de doctor în medicină și 1 teză de doctor habilitat. E de menționat ca la moment instituția este baza clinică unde își desfășoară activitatea două Catedre a USMF „N. Testemițanu” (Catedra Stomatologie Ortopedică „Ilarion Postolache” și Catedra Chirurgie Oro-Maxilo-Facială și Implantologie Orală „Arsenie Guțan”). Această colaborare contribuie implicit la pregătirea și perfecționarea anuală a circa 500 de specialiști din domeniu, ceea ce influențează considerabil perfecționarea calității serviciilor medicale stomatologice prestate populației prin implementarea metodelor moderne de diagnostic și tratament.

Cu mult drag și dăruire de sine Colectivul instituției, la diferite etape de dezvoltare, concomitent cu activitatea de bază, s-a încadrat cu succes în diverse manifestații culturale și de divertisment, organizate de organele Administrației publice locale, dar și în evenimentele sportiv-culturale sub egida Sindicatelor de ramură. Pe parcurs a devenit o bună tradiție pentru instituția noastră, ocuparea locurilor I și II la Sparta-chiadele Lucrătorilor din domeniul Ocrotirii Sănătății din mun.Chișinău și Republicane. Cu adevărată mândrie pot fi menționate numele celor ce prin participare la diferite competiții sportive, au dus faima instituției noastre. Așa personalități ca: S.Paholco, V.Smetanca, S.Smetanca, G.Faigenblat, A.Bilevschii, D.Iaroțchii, I.Ceglei, D.Pungă, G.Balaniuc, I.Erhan, M.Iaroțcaia, A.Varzari, V.Novojilov, V.Surdu, T.Condratiuc și alții, vor rămâne cu litere de aur înscrise în istoria realizărilor sportive ale instituției noastre. Și desigur, pentru întreg colectivul instituției este o deosebită plăcere de menționat aportul incontestabil adus de către foștii și prezenții colaboratori, adevărați veterani ai muncii, care și-au consacrat cunoștințele și abilitățile profesionale, pentru ameliorarea sănătății orale a populației. Merită deplina recunoștința a Sistemului de sănătate: dd. S.Paholco, V.Gorencu, P.Borș, M.Criucichevici, D.Ciobanu, I.Cosic, D.Iaroțchii, N.Trofim, V.Șincarenco, V.Boțolina, E.Perde, V.Dumbravă, A.Ciochină, L.Lapti, L.Lazări, L.Iașenco, Z.Griculovscaia, M.Lisovscaia, S.Barcovscaia, N.Umanschii, S.Smetanca, L.Dorul, A.Gorscaia, E.Sicorscaia, N.Cantemir, V.Raileanu, E.Fedîșina, N.Grosu, A.Dimitrache, G.Pietremari, T.Postolache,

E.Balan, G.Bosii, E.Scobioală, M.Baranova, F.Coțaga, M.Coșina, O.Panina și alții.

Șirul realizărilor, își regăsește continuitatea prin reformele actuale în domeniul stomatologiei municipale. Astfel la inițiativa Direcției Sănătății al Consiliului Municipal Chișinău și în scopul organizării controlului activității de prestatate a serviciilor medicale stomatologice calitative populației din municipiu, Consiliul Municipal Chișinău prin deciziile nr.1/25, 1/26, 1/27 din 19 martie 2015 și 3/15 din 19.05.2015 crează Întreprinderea Municipală „Centrul Stomatologic Municipal Chișinău”, conducător și director fiind numit V.S.Gobjila.

Actualmente, Întreprinderea Municipală Centrul Stomatologic Chișinău este o instituție specializată complexă, prestatoare de servicii medicale stomatologice multiprofil, și cuprinde mai multe secții, care sînt amplasate în incintele Instituțiilor Medico-Sanitare Publice, Asociațiile Medicale Teritoriale, iar Sediul Central — în edificiul fostei Instituției Medico-Sanitare Publice Centrul Stomatologic Municipal.

În prezent, în Întreprinderea Municipală Centrul Stomatologic Municipal Chișinău activează peste 317 angajați, dintre care 150 medici și 114 specialiști cu studii medicale medii, care acordă asistență medicală stomatologică de profil curativ-profilactic, terapeutic, chirurgical, protetică dentară și imagistică dentară. Avînd în dotare un așa potențial de resurse umane și bază tehnico-materială respectivă, Întreprinderea dispune la moment, de o capacitate de circa 115 000 vizite pe an, iar fiind completată în abilități și competențe de către sectorul privat, în totalitate corespunde necesităților populației mature din mun.Chișinău și suburbiilor sale.

Anual, personalul medical își perfectează cunoștințele atât în țară, cât și peste hotarele ei. După nivelul pregătirii profesionale în Centrul Stomatologic pentru maturi activează 66% colaboratori cu categorie superioară, 9,3% categoria I, și 13,3% categoria II de calificare.

Toți medicii stomatologi ai Întreprinderii Municipale sînt membri ai Asociației Stomatologilor din Republica Moldova, cu care instituția colaborează, continuu contribuind la ameliorarea sănătății populației și la sporirea calității asistenței medicale stomatologice.

Un impact incontestabil în menținerea sănătății populației, l-a avut implementarea Asigurărilor Obligatorii de Asistență Medicală în RM, care prin realizarea măsurilor profilactice, sporirea responsabilității personalului medical, utilizarea rațională a resurselor disponibile și stimularea materială a colaboratorilor, a contribuit nemijlocit la fortificarea potențialului uman, însușind încredere în Sistemul Național de Sănătate. Grație Fondatorului și Direcției Sănătate, pe parcursul ultimilor ani Instituția a reușit să fie dotată cu utilaj, instrumentariu și materiale de înaltă performanță, ce asigură cu succes condițiile pentru realizarea sarcinilor puse de către stomatologia contemporană. Actualmente, în subdiviziuni, se aplică pentru

tratament tehnici, tehnologii, remedii și materiale de obturație moderne. În terapia stomatologică restaurativă se utilizează materiale compozite chimice și fotopolimerizabile, o diversitate de preparate pentru obturarea pe canal și pentru tratamentul țesuturilor parodontale și a afecțiunilor mucoasei cavități bucale. În cabinetul chirurgical se folosesc un șir de substanțe anestezice de ultimă generație, ce permit concomitent cu intervențiile chirurgicale stomatologice în condiții de ambulatoriu, efectuarea unor operații. Recent a fost deschis și funcționează cu succes cabinetul de implantologie orală. În proiect de perspectivă, sunt deschiderea unui cabinet specializat de tratament endodontic de performanță, deschiderea unui cabinet de tratamente parodontale specializate, e.t.c. Actualmente, prin o abordare complexă, în Instituția noastră tratamentul protetic este privit atât prin prisma restabilirii funcționale, cât și ținând cont de parametrii estetici ai unui zimbet perfect. Ne mândrim nespus cu faptul, că noi suntem acei care respectăm și continuăm tradițiile bune, lucrurile frumoase, lăsate de predecesorii noștri — bunătatea și competența profesională.

E de menționat rolul deosebit și importanța ce îi revine Direcției Sănătate a Consiliului Municipal Chișinău în ameliorarea sănătății orale a populației

din municipiu, și în special a păturilor social-vulnerabile. Prin urmare, în conformitate cu Programul municipal, aprobat prin decizia Consiliului municipal nr.28/6 din 04.08.2005 „Cu privire protezarea dentară gratuită a populației din categoriile social-dezavantajate și măsurile de ameliorare“, anual circa 500 de locuitori ai municipiului ce se regăsesc în categoriile sus numite, beneficiază de asistență medicală stomatologică gratuită, prioritar fiind protezarea dentară.

La marcarea acestui Jubileu onorabil de 70 ani, aducem sincere felicitări tuturor colaboratorilor și cu încredere în viitor, menționăm ferm convinși, că colectivul Intreprinderii Municipale Centrul Stomatologic Municipal împreună cu administrația, vor depune eforturi maxime în vederea sporirii profesionale și a modernizării instituției. Datorită progreselor rapide și tehnologiilor avansate în domeniu, aplicării noilor modele și tehnici manageriale în gestionarea acestui serviciu specializat de ambulator, accentele urmează a fi puse pe priorități, iar profesionalismul specialiștilor, valorificat cu maximă implicare în procesele curativ-profilactice, urmează să dea roade valoroase atât pentru instituție, cât și pentru întreg sistemul municipal de sănătate din mun.Chișinău.

EI NE-AU REPREZENTAT PE PARCURSUL A 70 ANI

Levinzon E.A.
(1945—1950)

Avramenco N.M.
(1950—1951)

Ovcearuc O.A.
(1951—1957)

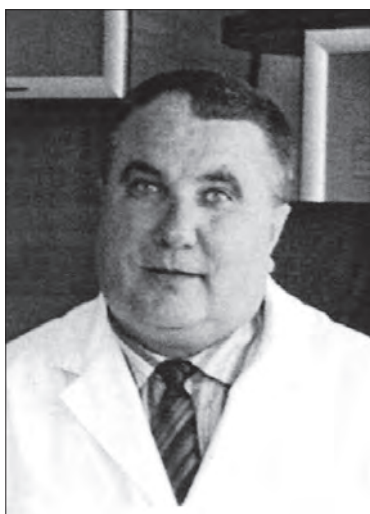
Teliciarov D.I.
(1957—1964)

Țițivadze N.V.
(1964—1975)

Sîtnic V.N.
(1975—1986)

Pancenco A.M.
(1986—2015)

Gobjila V. Ș.
(2015—prezent)

EVENIMENTE MARCANTE DIN ISTORIA ÎN „CENTRUL STOMATOLOGIC MUNICIPAL CHIȘINĂU”

- 15 MARTIE 1945** — Fondarea policlinicii dentare și din octombrie 1945 își începe primirea primilor pacienți în clădirea reparată pe str. Cupecescaia 48;
- 1950** — În scopul profilaxiei cariei dentare s-a efectuat aplicarea pastei de Fluor 75 % la toți elevii școlilor din or. Chișinău ce aveau dentiția permanentă;
- 1951** — În conformitate cu Hotărîrea Guvernului URSS Nr. 5036 din 31.10.1949 „Policlinica dentară” a fost numită „Policlinica Stomatologică”;
- 1951** — Începe asanarea stomatologică a elevilor în școli prin organizarea brigăzilor mobile specializate pentru copii;
- 1959** — Policlinica Stomatologică este transferată și amenajată în clădirea pe bd. Negruzzi nr. 3;
- 1960** — A fost deschisă secția stomatologică pentru copii;
- 1977** — Se pune piatra de temelie pentru construcția Policlinicii Stomatologie tip;
- 1977** — Pentru succesele obținute în activitatea colectivului Policlinicii Stomatologice or. Chișinău se decernează Diploma de Onoare a Ministerului Ocrotirii Sănătății din Republica Moldova și Diploma Ministerului Ocrotirii Sănătății a URSS;
- 1979** — A fost deschisă secția de stomatologie preventivă;
- 1981** — A fost dată în exploatare și începe activitatea cea mai mare Policlinică Stomatologică din țară;
- 1983** — Pentru participarea activă și succesele obținute în activitate colectivul Policlinicii Stomatologice or. Chișinău se decernează cu Diploma de Onoare a Colegiului Ministerului Sănătății URSS;
- 1985** — Pentru succesele obținute colectivul Policlinicii Stomatologice orășenești i se conferă Drapelul Roșu transmisibil;
- 1999** — Centrul Stomatologic Municipal este transferat la cont special;
- 2002** — Pentru merite deosebite în activitate colectivul Centrului Stomatologic Municipal se menționează cu Diplomă de Onoare a Preturii sectorului Centru;
- 2003** — Fondarea Instituției Medico/Sanitare Publice Centrul Stomatologic Municipal;
- 2004** — Acreditarea de către Consiliul de Evaluare și Acreditare în Sănătate al Ministerului Sănătății Republicii Moldova;
- 2015** — Fondarea Întreprinderii Municipale Centrul Stomatologic Municipal Chișinău, în componența căreia au fost incluse secțiile stomatologie din sectoarele Botanica, Buiucani, Centru, Ciocana, Rîșcani al municipiului Chișinău.

Stimați colegi,

Am deosebită plăcere și nobila misiune de a aduce sincere felicitări din partea Ministerului Sănătății unui colectiv frumos al ÎM CSMC, care își serbează astăzi 70 de ani de la fondare. O vîrstă cu un istoric robust al evenimentului instituțional vizavi de o vîrstă fragedă a unui colectiv tînăr, plin de speranțe, dornic de noi realizări performante. Cei 70 de ani pe care i-ați adunat de-a lungul anilor în cununa letopisețului instituțional.

Astăzi se încununează într-un buchet frumos al realizărilor și împlinirilor. An de an ați reușit să aduceți prin munca dumneavoastră asiduă, prin munca plină de abnegații, prodigioasă să faceți un univers întreg al reformelor instituționale, să obțineți realizări, să valorificați la justa valoare potențialul uman, intelectual și profesional. Ați introdus noi metode de tratament, noi metode de diagnostic, v-ați impus pe piața autohtonă prin realizările dumneavoastră într-o perioadă dificilă a economiei de piață dictate de reformele în sănătate. Plinitatea vieții acestui colectiv se conturează prin implicația desăvîrșită a fiecărui angajat al instituției în frunte cu directorul acestei instituții. Prin empatie, prin devotament, prin profesionalism înalt, dedicație, și toate acestea le-ați încununat frumos în realizări și performanțe.

Stimați colegi, dumneavoastră nu sunteți doar cei care stați la straja sănătății, sunteți cei care faceți viața mai luminoasă, prin radierea zîmbetului sincer și sănătos. Și este cunoscut faptul că oamenii care zîmbesc sunt mai buni și emană multă căldură, de aceea sănătatea, buna dispoziție, bunătatea oamenilor este doar în mîinile dumneavoastră.

Dragi colegi în această zi frumoasă cînd celebrați un jubileu frumos, rafinate gînduri alese, considerațiuni și multă grațitudine pentru tot ceea ce faceți. Pentru tot devotamentul dumneavoastră tradiționalul. La mulți ani, la noi realizări, la noi performanțe și fie ca rodul muncii dumneavoastră să se regăsească în recunoștința și satisfacția pacienților.

Aliona SERBULENCO
Viceministrul al Sănătății din Republica Moldova

*Stimate Domnule Director,
Dragi colegi,*

Comunitatea Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova Vă adresează cordiale felicitări cu prilejul celei de-a 70-a aniversări de la fondarea Centrului Stomatologic Municipal Chișinău.

Pe parcursul anilor, instituția Dumneavoastră reușește să-și exercite cu dedicare misiunea de a menține și a îmbunătăți continuu starea sănătății orale a populației din municipiul Chișinău. Este de remarcat conlucrarea activă, prin diverse parteneriate, în vederea sporirii calității serviciilor medicale stomatologice prestate pacienților și promovarea principiilor de îmbunătățire continuă a acestora. Un rol aparte le revine, aici, eforturilor depuse de echipa de medici stomatologi, care, zi de zi, contribuie la realizarea obiectivelor strategice ale Centrului.

Odată cu deschiderea Secției medico-dentare la Școala Medicală din Chișinău (astăzi, Colegiul Național de Medicină și Farmacie „Raisa Pacalo”) și a Facultății de Stomatologie în cadrul Institutului de Stat de Medicină din Chișinău (în prezent, USMF „Nicolae Testemițanu”), instituția dumneavoastră a devenit baza principală de pregătire a peste 6 mii de medici de profil stomatologic, tehnicieni dentari și asistente medicale pentru instituțiile stomatologice din republică.

Actualmente, Centrul Stomatologic Municipal Chișinău se face remarcat prin ridicarea calității asistenței medicale stomatologice, modernizarea bazei tehnico-materiale a instituției, sporirea nivelului de calificare profesională a specialiștilor, aplicarea în practică a metodelor contemporane de diagnostic, tratament, profilaxie și protetică dentară. Totodată, prin intermediul acțiunilor de informare și a celor educaționale, contribuiți la promovarea modului de viață sănătos.

Ținem să Vă mulțumim pentru frumoasa colaborare care leagă instituțiile noastre de-a lungul timpului. Vă suntem recunoscători pentru suportul oferit în desfășurarea procesului didactic în conformitate cu standardele educaționale și exigențele naționale și internaționale, care are drept scop instruirea și formarea unor specialiști de valoare.

În această zi memorabilă, Vă adresăm urările noastre de sănătate, prosperitate, energie creatoare și inspirație. Vă dorim să aveți parte de noi proiecte și realizări frumoase în activitate. Vom continua să Vă fim alături în inițiativele Dumneavoastră de modernizare și dezvoltare, astfel încât să deveniți, cu fiecare zi, mai buni și mai competitivi.

Cu deosebită considerație,

Ion ABABII,

Rector USMF „Nicolae Testemițanu”,

profesor universitar, dr. hab. șt. med., academician al AȘM

Mulți Stimați colegi!

Asociația Medicilor Stomatologi din Republica Moldova
Vă felicită cordial cu aniversarea jubileului — 70 ani ai ÎM CSMC.

Instituția Dumneavoastră este una din cele mai renumite de profil stomatologic din republică. Pe parcursul celor 70 de ani de existență Centrul Stomatologic Municipal a devenit o instituție medicală modernă avînd în componența sa toate subdiviziunile necesare pentru acordarea asistenței stomatologice la cel mai înalt nivel. În practica cotidiană a Centrului sunt implementate noi metode de profilaxie, diagnostic, tratament și procedee organizatorice în serviciul stomatologic, dintre care o bună parte sunt autohtone.

Centrul a dus un lucru enorm în organizarea asistenței medicale stomatologice pentru tot municipiul Chișinău, pentru toate categoriile de vîrstă și societate.

Cea mai mare bogăție de care dispune instituția Dumneavoastră este colectivul, alcătuit din medici profesioniști, de o măiestrie înaltă, tehnicieni dentari iscusiți și asistente medicale sînguincioase. Prin munca cu abnegație, zi de zi ați contribuit atît la crearea autorității instituției, cît și la serviciului stomatologic din Republica Moldova.

Colectivul ÎM CSM în permanență a participat și participă activ la forumurile republicane și internaționale a Asociației Stomatologilor. Conducerea de vîrf a Centrului, fructuos și cu o responsabilitate deosebită activează în Cîrmuirea Asociației Stomatologilor din țara noastră.

Astăzi colectivul Dumneavoastră ca și întreaga societate, participă activ în munca de reformare a serviciului stomatologic. Suntem siguri că veți găsi o cale dreaptă în acest lucru nobil.

Din numele Cîrmuirii Asociației Stomatologilor din Republica Moldova, Vă dorim multă sănătate, realizări remarcabile și prospere în continuare.

Ion LUPAN

Doctor habilitat, profesor universitar, Președintele Asociației Stomatologilor din Republica Moldova

Stimați colegi,

Cu ocazia jubileului de 70 de ani de la fondarea Serviciului stomatologic municipal am onoarea de a Vă adresa sincere felicitări, însoțite de urări de sănătate, abnegație, împliniri pe plan profesional și personal.

Înaltul profesionalism, principialitatea și devotamentul cauzei sunt acele calități profesionale care le întrunesc lucrătorii medicali ai Întreprinderii Municipale „Centrul stomatologic municipal Chișinău“, executându-și atribuțiile în scopul asigurării sănătății cetățenilor.

Perioada de reformare pe care ați parcurs-o cu brio a demonstrat unitatea și spiritul de echipă al colectivului întreprinderii, responsabilitatea față de pacienți și direcționarea realizărilor individuale a tuturor lucrătorilor medicali spre atingerea obiectivelor organizaționale.

Concurența accentuată cu instituțiile private impune dezvoltarea activităților de instruire a personalului medical, perfecționarea și modernizarea bazei tehnico-materiale cu implementarea metodelor performante de diagnostic și tratament ale afecțiunilor stomatologice.

Vă doresc succese, prosperitate și realizări prodigioase în continuare.

Cu respect,

Mihai MOLDOVANU

Șef al Direcției Sănătății

Dragi colegi,

Acum 70 de ani și-a început activitatea primul serviciu stomatologic din orașul Chișinău: Policlinica Dentară Orașenească, care pe parcurs a avansat ca Policlinica Stomatologică a orașului Chișinău, Centrul Stomatologic Municipal Chișinău, IMSP Centrul Stomatologic Municipal Chișinău, azi ÎM Centrul Stomatologic Municipal Chișinău.

Am activat în cadrul Centrului Stomatologic 38 de ani, dintre care 34 de ani în funcția de conducător a instituției. Pe parcursul acestei perioade atmosfera din colectiv a fost una înțelegătoare și prietenoasă. Fiecare angajat se cuvenea să posede trei calități primordiale: inteligența, profesionalismul și colegialitatea. Îmi amintesc bine de căldura cu care erau primiți la lucru tinerii specialiști, de stima și de respectul pe care-l acordam angajaților în etate, cu experiență, adică dascălilor noștri. Medicii cu multă practică în domeniu niciodată nu se eschivau de a întinde o mână de ajutor tinerilor angajați sau aceluia cu o experiență mai mică de activitate în stomatologie. Tinerii specialiști, la fel, rămâneau recunoscători înaintașilor din policlinică.

Un scop primordial pe care-l urmăream în acea perioadă, cu tot colectivul, era de a aplica metode avansate de diagnostică, tratament și profilaxie a afecțiunilor stomatologice. Nu ne-a fost străină nici ideea de a aproviziona Centrul nostru cu aparatură, instalații stomatologice și tehnică modernă, de a introduce tehnologii noi de tratament.

Colectivul nostru participa activ la diferite congrese, conferințe, întruniri, seminare, nu lipsea de la cele mai prestigioase competiții sportive municipale și republicane, lucru pe care îl demonstrează și numeroasele trofee pe care le-am câștigat pe parcursul a mai multor decenii.

Nu voi uita niciodată de întâlnirile calde pe care le aveam în colectiv de sărbători, la zilele de naștere și la întâlnirile pe care le făceam cu familiile noastre în natură, la diferite muzee și monumenste de istorie și cultură din țară. Dacă cineva dintre colegi era apăsător de vreo nevoie sau o tragedie, neapărat întregul colectiv îi aducea compasiunile sale, susținându-l moral și, în caz de necesitate și material.

Eu sunt sigur că tradițiile noastre frumoase de altădată se vor păstra și mâine, și poimâine, și de-a lungul anilor, atâta timp cât va exista acest Centru Stomatologic.

În încheiere, țin să vă mulțumesc și să vă rămân recunoscător tuturor celor cu care am activat cota la cota vreme, pentru buna colegialitate și înțelegere.

Vă doresc multă sănătate, profesionalism, căldură în familie și în suflet, și indulgență cu toată lumea.

Anatolie PANCENCO

Om Emerit, d.m., conferențiar universitar

